

ZPRÁVA O ÚČASTI NA MEZINÁRODNÍM KURSU „TERAPIE PŮSOBNÍM PŘES NERVOVÝ SYSTÉM“ (THERAPIE ÜBER DAS NERVENSYSTEM) V BAD HOMBURG

MUDr. Václav DVOŘÁK, fyziatrické odd. ÚVN, Praha

Zasedání se konalo ve dnech 3. až 5. října 1959 v hlavním lázeňském domě v Bad Homburg (NSR). Celkem bylo během 2 dnů předneseno 12 referátů a promítnuty 4 barevné filmy. První dva dny byly věnovány přednáškám, třetí den byly předvedeny praktické ukázky segmentové masáže a cheiropaxe v nemocnici Červeného kříže Maingau ve Frankfurtu nad Mohanem. Zasedání se zúčastnilo na 200 lékařů z Německé spolkové republiky a 20 delegátů vesměs z kapitalistických států. Z lidově demokratických států se zúčastnili 3 lékaři z NDR, 1 lékař z Polska a dr. Dvořák z ČSR.

V úvodu zahrnul dr. Gross (Frankfurt nad Mohanem) fyzikální léčbu, cheiropaxi, akupunkturu, segmentální masáž a klimatickou léčbu pod společný pojem „Dráždění kůže na nervové periférii“ a vysvětloval tím zařazení následujících referátů na pořad zasedání.

V prvním referátu dne „Hlavní zásady terapie působení přes nervový systém“ dr. Gross zdůraznil, že je prvotním diagnostickým úkolem nejprve stanovit, jak dalece se podílely vegetativní odchylky původně na vzniku nemoci. Diagnostickou úlohou je hledat dále původ vegetativní poruchy. Podaří-li se např. „blokovat“ centrum podráždění, pak obnoví organismus díky svým vegetativním orgánům ve všech stupních vegetativního systému svou rovnováhu a svou funkční symetrii, a to velmi často okamžitě (vteřinový fenomén podle Hunneho). Úkolem diagnostiky je dále stanovit oblast šíření poruchy, neboť je možno ovlivnit ji nejen z centra podráždění, nýbrž také z jejího pole rozšíření na povrchu těla, z periferního nervu, z perivasální nervové pleteně a ostatních vegetativních ganglií, ale také z nadřazených vodivých míst. Cílem terapie je uvést nemocný organismus do stavu, kdy by získal zpět svou vegetativní rovnováhu a pak si ji udržel.

V dalším referátu „Klimatická terapie poruch vegetativního systému“ dr. H. Jungman (Hamburg) zastával názor, že na celém světě se snad nesečkáme s dvěma lázeňskými místy, kde by bylo úplně stejné klima. Na klimatické změny si lidský organismus jen poznenáhlu zvyká. Ve většině případů dojde k plnému přizpůsobení organismu novým klimatickým podmínkám až po třinedělním pobytu v lázních. Jsou ovšem nemocní, kteří se s klimatickým faktorem během čtyřtýdenní lázeňské léčby vůbec nevyrovnejí. Hypotonici se přizpůsobují ve vyšších polohách dosti dobře, hypertonici jen málo. K tomuto faktoru by se mělo více přihlížet při navrhování lázeňského léčení. Doposud totiž tomu tak ve většině případů není.

V následujícím referátu „Vodoléčebné procedury a vegetativní regulace“ dr. G. Hildebrandt (Bad Orb) uváděl, že vegetativní typ reaguje na vodoléčebné procedury bouřlivěji, než typy

ostatní. Při každé dráždivé terapii nutno proto přihlížet k vegetativním typům, a proto je třeba pro vodoléčebné procedury vybírat nemocné individuálně. Při úplně stejné terapii se setkáme např. s naprosto rozličnou reakcí u hypotoniků a hypertoniků. Lázeňští lékaři by měli mít vždy na zřeteli, že nahromadění léčebných procedur nevede k sumaci léčebných účinků, nýbrž k předráždění nervové soustavy a často ke vzniku zvrtných reakcí.

Dr. Ch. Fey (Bad Wörishofen) ve své přednášce: „Aplikace teplých a studených procedur ve vodoléčbě“ připomněl, že různé národy užívají s oblibou určité vodoléčebné procedury. Japonci převážně horké lázně, Němci chladné, Švédové sauny. U neurovegetativní lability považuje za nejvýhodnější užití Hauffeho lázně. V diskusi k tomuto referátu prof. dr. Ditmar připomněl, že dnes sice všichni lékaři ordinují při angíně penicilin (což je samozřejmě správné), ale jen málokterí ordinují ještě prieznické obklady na krk. A přece prý při této kombinaci léčby jsou polykací obtíže mnohem menší a ošetrovací doba kratší.

Prof. dr. Müller (Titisee) ve svém referátu „Akupunktura“ přehledně probral zásady tohoto léčení. Na kůži člověka rozeznává 780 bodů (jistě je jich mnohem více, ale do tohoto počtu zahrnuje nejužívanější a nejdůležitější). Jsou topograficky přesně ohraničeny, a je-li na ně působeno jehlami, mohou navodit přeladění organismu. Působení je reflektorické a humorální. Rozdělení a uspořádání těchto bodů je v liniích, tzv. meridiánech, které probíhají s prstů rukou a nohou k trupu a k hlavě. Jsou to ponejvíce místa, která mají horší zásobení kapilární a jsou při vasomotorické dysfunkci nejdříve zasažena.

Doc. dr. Gutmann (Hamm/W) ve svém referátu „Cheiropaxe“ uváděl osobní zkušenosti z výzkumného ústavu v Hammu. Shrnuje, že tato metoda je účinná nejen po stránce čistě mechanické, neboť odstraňuje kloubní blokády a změny umístění těžiště, ale i neurální změny (ve smyslu působení přes vložku nervovou), uvolňováním neurovasálních a nervosvalových pochodů, odstraňováním fakultativních patologických mechanicko-nervových dráždění. Kombinaci cheiropaxe s fyzikální léčbou považuje za velmi vhodnou a účinnou.

V dalším referátu dr. H. Wolf (Frankfurt/Main) „Elektroléčba u vnitřních onemocnění“ pojednal v úvodu o historii elektroléčby a dále zdůraznil, že podkladem léčebného efektu jsou přesuny iontů v buňkách. Napětí proudu je pro určité choroby specifické. Doporučoval ze zvýšené míře využívat elektrodiagnostiky.

Dr. U. Otto (Mnichov) ve své přednášce „Masáž reflexních zón“ uváděla, že tato metoda se zakládá na efektu hyperemisace v daném seg-

mentu a na odpovídajícím viscerálním orgánu. Část účinku se vysvětluje konsensuálními reflexy, spojenými bezprostředně na místě použití, jako nutritivní a při delším použití také jako formativní dráždění. Velké množství orgánů lze ovlivnit z oblasti L5/S1. Modřiny nadělané při této metodě jsou nebolestivé a konečný efekt podporují.

Dr. F. Huneke (Düsseldorf) ve svém referátu „Pojem sekundárního fenoménu“, dokazoval, že převážná část jakýchkoli obtíží je vyvolána působením fokusů skrytých na různých místech těla. Nedoporučuje však odstraňovat každý mrtvý zub nebo chorý žlučník, který podezíráme z fokální infekce. Provedeme-li před každou extrakcí granulovaného zubu testování, ušetříme mnoho zubů. Právě tak doporučuje testování před cholecystektomií, v případě podezření žlučníku z fokální infekce.

V dalším referátu „Léčba krátkodobým spánkem“ doporučuje dr. K. Weidner (Ebenhausen) krátkodobý spánek u pleuritid, ke kterému užívá Pantoponu a Skopolaminu v běžných dávkách, po 6 hodinách po dobu několika dnů. Touto metodou prý se mu podařilo rozehnat většinu počínajících pleuritid.

Dr. W. Bluk (Heilbron) ve svém referátu „Psychoterapie“ uvádí, že psychoterapie dokáže zlikvidovat i nejtěžší konfliktové stavy. Za nejlepší psychoterapii pokládá zařazení do přiměřeného pracovního procesu, výchovu dětí a především odstranění nox.

Třetí den sjezdu, 5. 10. 1959, se konaly po celý den praktické ukázky cheiropaxe, reflexní masáže a konsultace s ostatními přednášejícími v nemocnici Červeného kříže Maingau ve Frankfurtu nad Mohanem. Účastníci sjezdu si měli možnost prohlédnout jednak lázeňská zařízení v Bad Homburg, jednak nemocnici Maingau ve Frankfurtu. Lze konstatovat, že jak lázeňské ústavy v Bad Homburg, tak nemocnice Maingau ve Frankfurtu nad Mohanem nemohou se svým vybavením srovnávat s naší Ústřední vojenskou nemocnicí nebo vojenskými lázeňskými ústavu. Sjezd i akce kol něho byly velmi dobře organizovány, doba stanovená pro jednotlivé přednášky byla přesně dodržována. Účastníci sjezdu projevili velký zájem o komplexní léčbu diskogenní nemoci tak, jak ji provádíme v našem ústavu. Sjezd umožnil výměnu zkušeností a navázání spojení s cizími ústavu, což lze považovat pro obě strany za velmi prospěšné.